

Utbildningsdepartementet

Adressater:
Se bilaga 1

Uppdrag om riktlinjer för ansvarsfull internationalisering vid utbildnings-, forsknings- och innovationssamarbeten

Regeringens beslut

Regeringen ger Vetenskapsrådet i uppdrag att ansvara för de vägledande nationella riktlinjer om ansvarsfull internationalisering vid internationella samarbeten inom högre utbildning, forskning och innovation som har redovisats inom ramen för regeringsuppdraget om att främja ansvarsfull internationalisering (U2024/01012). Vetenskapsrådet ska samarbeta med Verket för innovationssystem (Vinnova) som ska bistå Vetenskapsrådet med kompetens och erfarenhet i arbetet med de vägledande nationella riktlinjerna.

Regeringen ger statliga universitet och högskolor, Universitets- och högskolerådet, Svenska institutet, Vetenskapsrådet, Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande (Formas), Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd (Forte), Vinnova, Statens energimyndighet (Energimyndigheten), Rymdstyrelsen, Kungl. biblioteket och Institutet för rymdfysik i uppdrag att främja och utveckla myndighetens arbete med ansvarsfull internationalisering. Med utgångspunkt i de vägledande nationella riktlinjerna ska respektive myndighet ta fram verksamhetsanpassade riktlinjer om ansvarsfull internationalisering vid internationella samarbeten.

Vinnova ska även ta fram vägledande riktlinjer för övriga aktörer i innovationsstödssystemet, inklusive företag, som är delaktiga i internationella forsknings- och innovationssamarbeten.

Vetenskapsrådet ska löpande informera Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet) om arbetet med de vägledande nationella

riktlinjerna. Myndigheterna ska i årsredovisningarna för åren 2025–2026 beskriva hur arbetet har bedrivits och vilka resultat som har uppnåtts.

Närmare beskrivning av uppdraget

Vägledande nationella riktlinjer

I rapporten Ansvarsfull internationalisering – Delrapportering av ett regeringsuppdrag (U2024/01012) redovisas vägledande nationella riktlinjer för ansvarsfull internationalisering. Syftet med de vägledande nationella riktlinjerna är att skapa gemensamma förutsättningar för lärosätenas, de statliga forskningsfinansiärernas och andra berörda myndigheters internationella samarbeten. Fokus ska vara att ge vägledning om vilka riskbedömningar och ställningstaganden som kan behöva göras vid internationella samarbeten. De vägledande nationella riktlinjerna ska utgöra ett stöd till myndigheternas arbete med verksamhetsanpassade riktlinjer.

Riktlinjerna ska även bidra till att skapa ökad medvetenhet och kompetens om de skyddsåtgärder som kan behöva vidtas för att stärka forskningssäkerheten. Dessa skyddsåtgärder ska vara precisa, proportionella och effektiva med målet att hantera risker snarare än att undvika dem. Exempel på skyddsvärd forskningsverksamhet är sådan forskning som behöver skyddas på grund av sekretess, dataskyddsreglering, immaterialrättslig reglering eller annan specialreglering, exempelvis för känsliga personuppgifter eller företagshemligheter. Viss forskningsverksamhet vid universitet och högskolor utgör också säkerhetskänslig verksamhet som omfattas av säkerhetsskyddslagen (2018:585).

I Vetenskapsrådets ansvar ingår att vid behov revidera riktlinjerna och att genomföra insatser som syftar till att tillgängliggöra dem och främja dess implementering. Vetenskapsrådet ska föra en nära dialog med lärosäten, forskningsfinansiärer och andra myndigheter som berörs av de vägledande nationella riktlinjerna. Vetenskapsrådet ska även föra en nära dialog med och beakta synpunkter från myndigheter vars sakområden är viktiga för riktlinjernas innehåll, särskilt Försvarsmakten, Inspektionen för strategiska produkter och Säkerhetspolisen. Det är även viktigt att i arbetet ta tillvara synergier med och erfarenheter från övriga befintliga initiativ och samarbetsformer som har relevans för uppdraget. Arbetet ska kopplas till rådets rekommendation av den 23 maj 2024 om ökad forskningssäkerhet

(C/2024/3510) och till annat relevant arbete som genomförs inom EU-samarbetet.

Verksamhetsanpassade riktlinjer

Statliga universitet och högskolor, Universitets- och högskolerådet, Svenska institutet, Vetenskapsrådet, Formas, Forte, Vinnova, Energimyndigheten, Rymdstyrelsen, Institutet för Rymdfysik och Kungl. biblioteket ska främja och utveckla myndighetens arbete med ansvarsfull internationalisering. Respektive myndighet ska inom ramen för det arbetet ta fram verksamhetsanpassade riktlinjer som bidrar till att internationella samarbeten kan ske på ett långsiktigt säkert och hållbart sätt. Syftet är att konkretisera de vägledande nationella riktlinjerna så att de kan implementeras i respektive myndighet på det sätt som blir mest ändamålsenligt utifrån verksamhetens behov. I uppdraget ingår att vid behov revidera riktlinjerna och att genomföra insatser som syftar till att tillgängliggöra dem och främja dess implementering inom myndigheten.

Forskningsfinansiärerna ska gemensamt överväga vilka delar av deras respektive riktlinjer som bör vara likalydande, till exempel i fråga om villkor och krav som ställs vid utlysning av forskningsmedel. Vetenskapsrådet ska koordinera detta samarbete.

Skälen för regeringens beslut

Regeringen gav i juni 2023 Universitets- och högskolerådet, Vetenskapsrådet och Vinnova i uppdrag att föreslå hur arbetet med ansvarsfull internationalisering inom högre utbildning, forskning och innovation som bedrivs på universitet och högskolor, hos statliga forskningsfinansiärer och andra myndigheter kan främjas (U2023/02127).

I uppdraget ingick dels att ta fram vägledande nationella riktlinjer, dels att föreslå hur ytterligare former av stöd för bland annat kunskaps- och erfarenhetsutbyte mellan lärosäten och statliga forskningsfinansiärer samt andra berörda myndigheter och organisationer kan utvecklas och utformas. Den 31 mars 2024 delredovisade myndigheterna den del av uppdraget som omfattar att ta fram vägledande nationella riktlinjer (U2024/01012). Delredovisningen har remitterats. Den 16 december 2024 slutredovisade myndigheterna uppdraget och lämnade förslag på hur ytterligare former av stöd för kunskaps- och erfarenhetsutbyte mellan lärosäten och statliga

forskningsfinansiärer samt andra myndigheter och organisationer kan utvecklas och främjas (U2024/02810).

Utifrån vad regeringen har angett om ansvarsfull internationalisering i propositionen Forskning och innovation för framtid, nyfikenhet och nytta (prop. 2024/25:60, avsnitt 8.1) är det angeläget att statliga universitet och högskolor, forskningsfinansiärer och andra relevanta myndigheter bedriver ett aktivt arbete med ansvarsfull internationalisering.

Som grund för de olika aktörernas arbete bör det finnas såväl vägledande nationella riktlinjer som riktlinjer anpassade för respektive myndighets verksamhet. För att aktörerna ska få goda förutsättningar att tillämpa riktlinjerna och ta ansvar för att internationella samarbeten sker ansvarsfullt och säkert avser regeringen att återkomma med beslut om en stödstruktur.

På regeringens vägnar

Johan Pehrson

Sara Bringle

Kopia till

Utrikesdepartementet/FH, NIS
Justitiedepartementet/PO
Försvarsdepartementet/EM
Socialdepartementet/SAM
Klimat- och näringslivsdepartementet/CKS, E, NIM
Landsbygds- och infrastrukturdepartementet/SMF
Chalmers tekniska högskola AB
Försvarsmakten
Försvarets materielverk
Inspektionen för strategiska produkter
Handelshögskolan i Stockholm
Länsstyrelsen i Norrbottens län
Länsstyrelsen i Skåne län
Länsstyrelsen i Stockholms län
Länsstyrelsen i Västra Götalands län
Myndigheten för psykologiskt försvar
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
Patent- och registreringsverket
Polarforskningssekretariatet
Stiftelsen för internationalisering av högre utbildning och forskning
Stiftelsen Högskolan i Jönköping
Strålsäkerhetsmyndigheten
Sveriges förenade studentkårer
Sveriges universitets- och högskoleförbund
Säkerhetspolisen
Universitetskanslersämbetet

Bilaga 1 till beslut I:3 vid regeringssammanträdet den 22 maj 2025

Sändlista

Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd
Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande
Institutet för rymdfysik
Kungl. biblioteket
Rymdstyrelsen
Statens energimyndighet
Statliga universitet och högskolor
Svenska institutet
Universitets- och högskolerådet
Vetenskapsrådet
Verket för innovationssystem